

NAŠA GLUHOTA

BRANE SENEGAČNIK

Pravzaprav vsako poletje, v zatišju počitnic in dopustov, ko si večino želimo le miru in oddiha, izbruhne kaka afera. Čas kislih kumaric, kot temu času pravimo v žargonu, so včasih začinili s kako škofovsko pridigo ob 15. avgustu. Letos nam ni bilo treba čakati tako dolgo, kajti poletje nam je prineslo prvovrstno meddržavno, diplomatsko afero, povezano z arbitražnim sporazumom in prisluškovanjem. Afera bo imela nedvomno spet dolgosežne posledice za meddržavne in dobrososedske odnose.

Običajni slovenski in hrvaški državljani smo se v zadnjih dveh letih, od hrvaškega vstopa v Evropsko Zvezo in začetka arbitražnega sporazuma za določitev meje, bolj ali manj umirili. Problem smo preložili v mednarodne sodniške kroge in na podlagi podanih dokazov čakali na razsodbo. Ko smo se odpravljali na dopust, ni bila prva tema vprašanje meje v Piranskem zalivu, tudi na različnih spletnih forumih ni bilo toliko nestrpnosti. Ampak mir je bil očitno le navidezen. Politika (tako njihova kot naša), ki ji očitno ustreza, da so meddržavni odnosi vedno nekoliko napeti, je poskrbela, da se mejna zgodba vrača na začetek.

Mnogi pravniki sicer dvomijo o tem, ali se vprašanje določitve meje res lahko vrne na začetek. Odstop od meddržavne pogodbe pred mednarodnim sodiščem, namreč ni nekaj običajnega. Poleg tega bi morali najprej počakati na razsodbo sodišča in potem pod vprašaj postaviti njegove ugotovitve. Pravnoformalno so prisluškovalni prisluhi na ozemlju sosedne države nelegalni, še posebej, če jih najprej objavijo časopisi, in ne morejo biti upoštevani kot sredstvo, ki bi lahko vplivalo na razsodbo. Lahko pa dodobra razburijo javnost in natanko to se je tudi zgodilo. Ustvaril se je vtis, da se je hrvaška stran odločila od sporazuma odstopiti zato, ker se zgodba ne odvija povsem njej v prid. Zato so tudi šli z obdolžilnim pismom v javnost preko medijev, čeprav vsi vemo, da so posnetki nastali s pomočjo tajnih služb. Če nič drugega, so s tem razkrili gnili amaterizem naše diplomacije, ki so ji očitno varnostni protokoli španska vas. V času pametnih telefonov, Wikileaks, curljanja informacij iz različnih državnih institucij, mora biti tudi povprečnemu uslužbencu gospodarske družbe, kot je denimo Mercator, jasno, da mu lahko prisluškujejo, ker so v ozadju ekonomski interesi. Tudi sam se zavedam, da nam novinarjem lahko sledijo in preverjajo, kaj pišemo in s kom si izmenjujemo informacije. Iz navedenega res čudi naivnost nekaterih državnih, še posebej diplomatskih uslužbencev, ki se kličejo kar na domače telefone in razpravljajo o državnih skrivnostih. Lekcija je še toliko bolj boleča, ker je vložek velik.

Pred leti sem zapisal, da bi se morali sami že na začetku samostojne poti potruditi, da bi v naši midsosedski zgodbi našli rešitev, v kateri bi bili zmagovalci oboji. Zmagovalci pa smo lahko le, če vsak malo popusti. Če ne, smo vsi na slabšem. Rešitev, o kateri sta se pogovarjala Sekolec in Drenikova, ki že odstopila, sicer za Slovenijo ni najboljša. Ni taka, kot je bilo stanje na terenu 25. junija 1991, zato se je težko strinjati s tezo, da se tehtnica bolj nagiba na slovensko kot hrvaško stran. Kljub temu je Hrvate očitno zmotila bolj, naši diplomati pa pregovorno nekaterih stvari ne znajo držati za zobmi. To prakso je sicer že pred časom uvedel večni minister Erjavec, ki je za neko lokalno televizijo povedal preveč in si zato iz Zagreba prislužil pritožbo, iz Haaga pa opozorilo.

Pot dogovora o poteku meje med državama bo torej še dolga. Kot pravimo, da je v ljubezni vse dovoljeno, je očitno še več dovoljeno v politiki. Kajti vprašanje meje in dogovora o njej bo na koncu politično. Karkoli bodo že sklenili sodniki, pravniki, zgodovinarji in še kdo, bo morala potrditi politika. Parlamenta obeh držav bosta tak ali drugačen sporazum morala sprejeti ali zavrniti. Do takrat bo tema meje lahko dobrodošla predvolilna tema tako pri nas kot na Hrvaškem. Volitve pa so, kot vemo, vsake štiri leta, včasih celo prej. In če premier neke države presodi, da mu ugled pri volivcih drastično upada, bo temo meje lahko izkoristil še pogosteje.

Največja skrb pri tem pa je, da smo žrtve politike in njenih nedogovorov vedno mali ljudje. Tisti, ki prečkamo mejo, sedimo na dopustu v gostilni na kavi, z domačini na oni strani klepetamo o teži življenja. Dokler v sogovorniku vidimo zgolj človeka s podobnimi problemi in uspehi, kot jih imamo sami, je to ena zgodba, ko pa v njemu vidimo sovražnika, ki se je polakomnil našega ozemlja, potem nismo več daleč od prepira ali celo pretepa.

Napenjanje mišic na očeh javnosti je torej jalovo in ne more prinesiti rešitve. Ko bodo politiki na tej in oni strani meje to spoznali, bomo naredili prvi korak na poti k zblizanju stališč. K temu nas konec koncev zavezuje tudi članstvo v Evropski uniji in drugih mednarodnih organizacijah.

(Časnik.si)

Sodniki gor, sodniki dol

Tudi v preteklem tednu se Slovenija ni izneverila arbitražnemu postopku. Ostali pa so brez sodnika Rooneya Abrahama, ki ga je vlada imenovala pred slabimi 14 dnevi. Kot razlog za odstop je navedel, da je na imenovanje pristal v upanju, da bo to pomagalo pri vzpostavitvi zaupanja med strankama in v arbitražno sodišče, a da zdaj po odločitvi Hrvaške za enostranski odstop od sodnega procesa zanj ni več primerno, da bi bil arbiter.

Slovenska stran se je na odstop Abrahama odzvala z obžalovanjem in se zavzela za nadaljevanje dela arbitražnega sodišča. Politika bo o imenovanju novega sodnika na arbitražnem sodišču med Slovenijo in Hrvaško odločala ta četrtek. Najprej se bo sestal vrh parlamentarnih strank, zatem odbor državnega zbora za zunanjo politiko, vlada pa naj bi sprejela končno odločitev. Zunanji minister Karl Erjavec je dejal, da ga bodo pravočasno imenovali.

Nekateri se zavzemajo za to, da Slovenija vnovič poišče znanega in uglednega tujega mednarodnega pravnika, drugi so za domačega strokovnjaka. Ima to kakšno vlogo, ali prihaja iz Slovenije ali tujine? Strokovnjak za mejno vprašanje in

nekdanji predavatelj na Fakulteti za varnostne vede in Pravni fakulteti Branko Celar, ki je tudi član Društva za mednarodne odnose, je poudaril, da bi bilo dobro, če bi tokrat sodnik prišel iz Slovenije. Predsednik odbora za zunanjo politiko Jožef Horvat, ki se je prav tako udeležil petkovega sestanka na zunanjem ministrstvu, je za ta četrtek napovedal zaprto nujno sejo odbora.

Enostranska dejanja Hrvaške poteka reševanja spora ne morejo prepričati, saj v mednarodnem pravu velja, da enostranske odpovedi pogodb brez soglasja s pogodbenice niso mogoče, je zatrdil Milan Brglez. Enakega mnenja je tudi sodnik na Evropskem sodišču za človekove pravice Boštjan M. Zupančič. Tak odstop, ali pa celo samo enostranski odstop Hrvaške, bi bil v ostrem nasprotju z načelom mednarodnega prava (in prava sploh), da je treba sprejete sporazume pošteno in z dobro voljo (bona fide) izvrševati. Normalno in logično pri tem pa je, da o tem vprašanju spet odloča arbitražno sodišče samo, pojasnjuje Zupančič. O nadaljnjem obstoju sporazuma in torej tudi procesa arbitraže ne more biti dvoma, ne glede na to kaj govorijo hrvaški politiki, je prepričan Zupančič.

15 let Nove Slovenije

Nova Slovenija Krščanski demokrati praznuje 15 let delovanja. Predsednica NSi Ljudmila Novak je ob tej obletnici izrazila veselje, da se stranka po viharjih časih krepi. V zvezi z rezultatom na prihodnjih parlamentarnih volitvah je optimistična. Sicer osrednje praznovanje pripravljajo za 4. septembra.

V stranki, ki v državnem zboru zaseda pet opozicijskih poslanskih mest, podpora med volivci še raste, je dejala predsednica Ljudmila Novak. Verjamejo, da razlog tiči v njihovem delu oziroma konstruktivnem pristopu. Po njenih besedah jim ankete v zadnjem času napovedujejo od sedem do deset poslancev, v stranki pa verjamejo, da je to dosegljivo.

Stranka bo, kot je napovedala Ljudmila Novak, še naprej delovala kot zmerna desnosredinska konservativna stranka, »ampak z modernim pogledom na potrebe sedanjega človeka in na gospodarstvo ter s tradicionalnimi vrednotami, kot so odgovornost, delavnost, poštenost in delo za skupno dobro«.

NSi je po njenih besedah stabilna stranka in sprejemljiva za marsikoga. »Lahko delujemo s katero koli stranko, če se programsko ujamemo.« Si pa, po njenih besedah, vsi na desni sredini želijo, da bi se na naslednjih volitvah tako povezali in okrepili, da bi bila mogoča desnosredinska vlada.

V središču svojega programa je nekaj časa postavljajo gospodarstvo. Samo močno gospodarstvo lahko namreč ohranja socialno državo, kajti močnejše, kot je gospodarstvo, manj socialne pomoči je potrebne, je pojasnila Novakova. Ob tem je naštel tudi nekaj ukrepov, ki so jih predlagali za razbre-

menitev gospodarstva, denimo ukinitve najvišjega dohodninskega razreda, razbremenitev srednjega razreda in nižja stopnja davkov za majhna podjetja. Po njenih besedah bi tako ljudje dobili več in bi se potrošnja lahko povečala. Hkrati je Novakova napovedala predstavitev reformnega programa za področje zdravstva.

Pot NSi, ki danes šteje več kot 10 tisoč članov, samo v zadnjem obdobju se jih je pridružil 500, tudi nekaj znanih osebnosti, sta leta 2000 ustanovila tedanja premier in zunanji minister, Andrej Bajuk in Lojze Peterle, ki sta izstopila iz združene stranke SLS+SKD. Vztrajala sta namreč, da bi Slovenija v skladu z referendumsko voljo državljanov morala dobiti večinski volilni sistem, takšen je bil tudi dogovor ob združitvi strank SLS+SKD. A so poslanci te združene stranke v državnem zboru podprli ustavni zakon, ki je uveljavil proporcionalni volilni sistem. Edini možni korak je bil torej izstop in ustanovitev nove stranke, čeprav v ne preveč prijaznem poletnem času in tik pred volitvami. Nekaj mesecev pozneje je Andrej Bajuk takole orisal razmere na političnem prizorišču. »Dejansko smo imeli zelo različne pristope do ključnega vprašanja v tistem trenutku. Dejansko nisem mogel drugače kot delati po svoji vesti, tako bom vedno ravnal. Enkrat za vselej: besedo je treba držati in ponuditi državljanom in državljanom neko jasno opcijo. Mi smo resnično prelom s kontinuiteto in hočemo drugačne pristope, hočemo izpeljati prehod iz tistega, kar smo imeli.« In še eno misel: »Prepričan sem, da je v Sloveniji največji izziv prepričati ljudi, da je drugačnost

mogoča. Seveda je mogoča.«

Nova stranka NSi se je jeseni 2000 prvič pomerila na volitvah in prišla v parlament z osmimi poslanci. Leta 2004 se je vključila v prvo vlado Janeza Janše. Še pred volitvami, je prvak SDS Janez Janša o bodočem koalicijskem partnerju povedal. »Pri gospodu Bajuku najbolj cenim to, da drži dano besedo, da je to partner, na katerega se lahko zaneses in da je pustil silno lepo, ugledno, dobro plačano službo v tujini, da je prišel pomagat Sloveniji. Taki primeri so redki. To dokazuje, da gre za politika, ki mu dejansko gre za stvar.«

A volivci Nove Slovenije po končanem mandatu leta 2008 niso nagradili, izpadla je iz parlamenta, zaradi česar je Bajuk strankino žezlo zapustil, prevzela ga je Ljudmila Novak. Čeprav je bilo to obdobje zelo težko, si je ugled in zaupanje le priborila in stranko vodi še danes.

Duhovnik v Argentino

6. avgusta. V Družini berem:

»Murskosoboška škofija: ... Robert BREST, župnijski upravitelj v župniji Turnišče, je bil razrešen te službe in imenovan za izseljenskega duhovnika v Buenos Airesu v Argentini. ...«

To pa je novica, če pomislimo, da je zadnji izseljenski duhovnik, ki so ga poslali iz Slovenije, msgr. Janez Hladnik, prišel v Argentino 1. marca 1936.

Que 79 años no es nada ...

Dopisnik

120 let Aljaževega stolpa

Na dan 7. avgusta, pred 120-imi leti so na našem najvišjem vrhu Triglavu postavili stolp, ki ga je na željo dovškega župnika Jakoba Aljaža izdelal kleparski mojster Anton Belc iz Šentvida nad Ljubljano. Krajša slovesnost je bila dopoldne pri stolpu, zbrane je nagovoril predsednik Planinske zveze Slovenije Bojan Rotovnik, ki je dejal, da je bil Jakob Aljaž človek širokih nazorov, ki je tudi tako želel spodbujati domoljubnost in ljubezen do gora med Slovenci.

Sedmega avgusta 1895 je Triglav ovijala gosta megla, ki jo je rezal le ropot peščice mojstrov, na slovenskem očaku postavljajočih Aljažev stolp, dragoceni spomenik slovenske zgodovine in živo stičišče vseh dobromislečih. Natanko 120 let pozneje je sonce spremljalo praznovanje častitljivega jubileja simbola slovenstva, na spominski

slovesnosti ob katerem se je danes zjutraj zbrala razveseljena množica planincev. Tako kot leta 1895 je tudi danes z očaka Slovenije odmevala slovenska planinska himna Oj, Triglav, moj dom, so zapisali v sporočilu za javnost na Planinski zvezi Slovenije.

Sto dvajset let mineva, odkar je narodnozavedni župnik in skladatelj z Dovja Jakob Aljaž uresničil svoj dolgoletni sen o postavitvi stolpa na vrhu Triglava, ki je pomenil neprecenljiv korak pri oblikovanju narodne identitete Slovencev ob vse močnejših nemških vplivih.

»Vsem Slovincem naznanjamo preveselo vest, da smo si v staro last zopet priborili velikana slovenskih gor, veličastni Triglav. Postavili smo letos na njega vrhuncu po vsej Evropi že prosluli Aljažev stolp,« je davnega leta 1895 prešerno oznanjal Planinski vestnik, prav tako letošnji 120-letnik. Aljažev stolp je že ob postavitvi veljal za simbol slovenstva in to žlahtno vlogo je kulturni in zgodovinski spomenik državnega pomena ohranil vse do danes.

Tako kot ob uradnem odprtju stolpa 22. avgusta 1895, je tudi to pot z očaka Slovenije odmevala slovenska planinska himna Oj, Triglav, moj dom. Ob spremljavi citrarja Tomaža Plahutnika jo je doživeto zapel baritonist Marko Kobal. Uglasbil jo je oče našega 120-letnika, Jakob Aljaž, ki jo je pel s solzami v očeh, ko je ob blagoslovu pred 120 leti kleče objemal stolp. Prvak Slovenskega narodnega gledališča Opera in balet Ljubljana in priznani citrar sta praznovanje pospremila še s pesmima Veseli pastir in Slovenec sem.

Po skromni jutranji slovesnosti na vrhu Triglava se je popoldne dogajanje preselilo v Mojstrano in na Dovje, kjer je služboval Jakob Aljaž. Župan Občine Kranjska Gora Jani Hrovat, predsednik Planinske zveze Slovenije Bojan Rotovnik, predsednik Planinskega društva Dovje-Mojstrana Gregor Berce in ljubljanski nadškof Stanislav Zore so položili venca na grob Jakoba Aljaža na dovškem pokopališču, v farni cerkvi na Dovjem pa je nadškof tudi daroval mašo v Aljažev spomin.

»Vsekakor gre za izjemno delo Jakoba Aljaža, duhovnika in Slovenca, ki je ne le z Aljaževim stolpom, ampak z vsemi deli pokazal daljnovidnost, pogum, nesebičnost in delavnost. S tem je zaznamoval svoj čas in spremenil smer - naše gore je ob vse močnejšem nemškem vplivu ohranjal slovenske. Želel je, da Triglav in druge slovenske gore ostanejo kraj, kjer se ljudje srečujejo in povezujejo, ne pa ločujejo. To je sporočilo tudi za današnji čas,« je povedal nadškof Zore.

Sledili so še drugi govori in bogata kulturna akademija, ki jo je pripravila Planinska zveza Slovenije.

Spomin na pomore Romov

Evropa se je spomnila Romov in Sintov, umorjenih med drugo svetovno vojno. Pobudo za to je dal Evropski parlament, ki je s posebno resolucijo predlagal naj se 2. avgust razglasi za dan spomina na genocid nad Romi. Evropski poslanci so ob tem opozorili, da je rasna sovražnost proti Romom (včasih smo jim rekli »Cigani«) najpomembnejši vzrok za diskriminacijo in marginalizacijo Romov. Spomin na pomor Romov so zaznamovali tudi v Sloveniji, med drugim z ustanovitvijo odbora za izkop in pokop tam umorjenih Romov med drugo svetovno vojno.

Romi in Sintii iz več evropskih držav so se na kraju, kjer je nekoč stalo nacistično koncentracijsko taborišče Auschwitz, spomnili žrtev genocida nad romskim prebivalstvom med drugo svetovno vojno. Na večer 2. avgusta 1944 so namreč nacisti uknili tako imenovani Zigeunerlager - oddelek ciganskega taborišča v Auschwitzu in v eni sami noči v plinskih celicah pobili približno 4.000 Sintov in Romov. Med vojno jih je sicer izginilo od 220 do 500.000. Do množičnih pomorov je prihajalo tudi v Sloveniji, njihova trupla pa so ostala v prikritih grobiščih. Na spominski slovesnosti v Auschwitzu je evropska poslanka Soraya Post iz Švedske med drugim dejala preživelim genocida: »Žal mi je za to, kar morate dandanes slišati in videti v Evropi!« Po njenih besedah smo danes priča enaki sovražni propagandi kot v 30. letih prejšnjega stoletja. Ob tem je opozorila pred sovraštvom proti tujcem in manjšinam. Romani Rose, vodja nemškega združenja Romov in Sintov, je ob tem opozoril na pozabljanje zgodovine in zanihanje holokavsta. »V Nemčiji, kjer danes znova gorijo begunski domovi, beležimo znaten porast desničarskih nasilnih dejanj,« je dejal.

Dan spomina na genocid nad Romi so zaznamovali tudi v Sloveniji. Slovesnost so že v petek pripravili v Mariboru; v Črnomlju pa so ustanovili odbor za izkop in pokop umorjenih Romov med drugo svetovno vojno, ki

bo deloval za celotno Slovenijo. Člani odbora so zagotovili, da problematike ne bodo politizirali. Prizadevali si bodo za odkrivanje morišč, izkop in pokop posmrtnih ostankov Romov na civilizacijski način ter postavitve spominskih obeležij.

Romi niso umirali samo v nacističnih taboriščih ampak tudi v drugačnih okoliščinah. Znano je, da so partizani iz črnomaljske čete 19. julija 1942 zgodaj zjutraj obkolili romsko naselje v Kanižarici. Približno 60 otrok, žensk in moških so preko Jerneje vasi odgnali na Mavrlen, kjer so jih zaprli v opustošene kočevarske hiše, romsko naselje v Kanižarici pa so zažgali. Čez nekaj dni so jih na še ne odkriti lokaciji pri Zagradcu pobili v bližnjih vrtačah. Do drugega večjega pokola je prišlo že 17. maja 1942, ko so partizani v lški vasi obsodili na smrt in pobili 43 Romov. Smrtno obsodbo so jim izrekli pred gasilskim domom in jih zatem postrelili. Poboju na Benkovem travniku so morali kot očitvidci prisostvovati okoliški kmetje in ti so jih morali tudi zakopati. V skupini so bile ciganske družine iz Vrbljen in Podpeči. Kot navaja Ferdo Gestrin v delu Svet pod Krimom, so jih partizani poslali v smrt »kot potencialne ovaduhe, kar je kdo med njimi tudi res bil«.

RAZMIŠLJANJA OB ZMEDI

Družba sloni na telesnem, duševnem in naravnem zdravju oseb, poganja iz znanja, izkušenj preteklosti, zori ob odkrivanju globlje resničnosti, rojeva sadove ob delu, ki staro ohranja in novo gradi.

MK

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

STONE MIZERIT

Primarne volitve so za nami. To seveda, kot smo predvidevali, ni razjasnilo poti, po kateri bo v prihodnje hodila Argentina. Nam pa izid tega glasovanja gotovo nudi mnogo podrobnosti za analizo in razmišljanje.

Nič ni dokončnega.

Vsekakor je padlo v vodo vladno geslo: »Scioli je že zmagal«. Vsaj nedeljski izid, kar zadeva predsedniške kandidature, kaže, da ni dosegel potrebnih 45%; niti ni dosegel 40%, čeprav se je tej številki zelo približal (prejel je 38,41%), vendar tudi ni prekosil drugo uvrščeno za več kot 10%. Macri je, če seštejemo glasove vse njegove povezave, prejel 30,07%. Tretji uvrščeni je bila Sergio Massa, s skupnimi 20,63 procenti glasov. Torej izid je tak, da pušča odprta vsa ostala vprašanja. Logično je, da je vsak skušal prikazati nedeljski izid kot njemu najbolj ugoden. A preveč časa je še do splošnih volitev in preveč zapleten je položaj, da bi lahko rekli kaj dokončnega. Le upanje ostane na eni in na drugi strani. Upanje in računi. Sedaj smo vsi strokovnjaki v volilnih zadevah. Da Scioli lahko osvoji marsikatero volivca, ki je sedaj glasoval za Massa. Da isto lahko doseže Macri. Vprašanje je, kam se bodo obrnili levičarski volivci (skoraj 2% glasov), ki so ostali brez možnosti nastopa na oktobrskih volitvah. Ponovno se je pojavilo sicer vredno mnenje, da je opozicija zamudila izredno priložnost skupnega nastopa. Če seštejemo glasove Macrijevega in Massovega področja, skupaj presegega 50%. S tem bi bil zadan smrtni udarec Scioliju in kirchnerizmu. A, kot pravi pregovor, »nič ne pomaga po toči zvoniti«. Tudi sedaj sicer potekajo pogovori o možnem sodelovanju in približevanju, a na splošne volitve bodo šli ločeni, kar je res porazno za demokracijo.

Ni nepremagljiv.

Vendar nekaj pozitivnega lahko poberejo iz tega. Nedelja je pokazala, da kirchnerizem ni nepremagljiv. Zlasti, ker so v mnogih okrajih njegovi kandidati šli na volitve sprti. Tako smo v provinci Buenos Aires lahko videli zanimiv pojav, da je mlada in skoraj nepoznana Macrijeva kandidatinja Eugenia Vidal prejela največ osebnih glasov in ni ostala tako daleč za skupnimi glasovi obeh kirchnerističnih kandidatov. Druga zanimivost je bila ta, da je v rodni provinci Santa Cruz Cristinin sin Máximo,

kandidat za poslanca v državni parlament, dospel na drugem mestu. Notranji spor za guvernersko kandidacijo v provinci Buenos Aires se je končno (pričakovano) nagnil v prid šefu vlade. Anibal Fernandez je za slabih 5 odstotkov premagal Domingueza. Kako lahko to pozitivno ali negativno vpliva na oktobrske volitve še ni jasno. Res je, da si Scioli sedaj srčno želi osvojiti čim več neodvisnih glasov. Tako osovraženi srednji razred je nenadoma postal zanimiv in privlačen. A da si ga pridobi, Scioli dobro ve, da se bo moral pokazati bolj neodvisen, manj »kirchnerist« in bolj sam svoj. Macri seveda ponavlja svojo idejo, da se bo oktobrska volitev bolj polarizirala. To pot tega ni dosegel. Visoka količina glasov, ki jih je prejel Massa, ne dopušča, da bi govorili o polarizaciji. Do te bo avtomatično prišlo šele, če bo treba iti na drugi krog predsedniških volitev. A do tedaj je še cela večnost. Pa še vprašanje, kako lahko na usmeritev glasovanja vplivajo izidi v posameznih občinah, predvsem v Velikem Buenos Airesu, kjer je kar nekaj doslej nepremagljivih županov bilo porazenih s strani drugih vladnih kandidatov. Kaže, da se počasi ruši ta skoraj srednjeveški graščinski sistem.

To je šele začetek. Z nedeljskimi volitvami se ni nič zaključilo. Pravi boj se šele začneja. In mislim, da je sicer važno, kaj bodo povedali ali obljubili kandidati, predvsem, ko bo izpeljana sedaj tako opevana debata kandidatov, temveč tudi, kako se bo odvijal položaj ta dva meseca. Vemo, da je pretekli konec tedna tudi vreme vplivalo na izid. Hudo deževje ni samo mnogim prepričilo, da bi šli volit, temveč je bistveno pokazalo, da vlada (predvsem v provinci Buenos Aires) ni ničesar naredila na področju vodnega sistema. Poplave so ponovno prizadele široke predele podeželja. Še prej pa seveda odplavile vse obljube, ki so jih kandidati izrekli. Pa so Sciolija vseeno volili. Nerazumljivo! Važno bo tudi gospodarsko stanje. Vlada bo pospešeno tiskala vedno manj vreden denar, da bi ustvarila videz blagostanja. To bo potem v višine pognalo inflacijo. A to bo že problem naslednje vlade. V prihodnjih dneh bo tudi poskočila cena bencinu. Po volitvah pa je vzporedni dolar nekoliko padel, delnice se pa povišale. Imajo gospodarstveniki dober nos, ali tudi gradijo le na upanju?

Umrl je dr. Mirko Gogala

Pretekli četrtek, 6. avgusta, je v 96. letu starosti umrl dr. Mirko Gogala, ena važnih osebnosti verskega in kulturnega življenja slovenske skupnosti v Argentini. Dr. Gogala je zadnja leta preživel v prostorih Rožmanovega doma. Lansko leto so mu sanhuški

rojaki priredili izredno praznovanje njegove železne maše. A zdravje se mu je v zadnje času poslabšalo, zato so ga internirali v vojaško bolnico, kjer je umrl.

Miroslav (Mirko) Gogala je bil rojen 17. julija 1919 v Šmarju-Sap pri Ljubljani. V osnovno šolo je hodil na Jesenicah in na Dovjem. Klasično gimnazijo je obiskoval v Zavodu sv. Stanislava v Šentvidu, kjer je maturiral leta 1938. Po študiju filozofije in teologije na ljubljanski Teološki fakulteti ga je škof dr. Gregorij Rožman posvetil v duhovnika 11. junija 1944. Maja 1945 je odšel v begunstvo preko Avstrije v Italijo, od koder je leta 1948 prišel v Argentino. Tu je leta 1950 napravil doktorat iz teologije na ljubljanski Teološki fakulteti v San Luisu. Leta 1989 je bil imenovan za papeškega častnega prelata. Kot duhovnik je bil do zadnjega inkardiniran v ljubljansko nadškofijo.

Služboval je kot prefekt že v Marijanišču v Ljubljani, kot kaplan Papeške pomoči za begunce v mednarodnem taborišču v Cinecittà v Rimu. V Argentini je bil najprej kaplan v okolici Buenos Airesa. Leta 1954 pa je bil imenovan za notranjega kaplana v vojaški bolnici v Campo de Mayo, tudi v Velikem Buenos Airesu, kjer je deloval s protokolarnim činom podpolkovnika. Za to delo mu je leta 2005 Vrhovno poveljstvo

vojaške Sanitete kot prvemu duhovniku podelilo odlikovanje sv. Luka.

Medtem je bil istočasno profesor na raznih višjih šolah, med njimi profesor cerkvenega prava na ljubljanski Teološki fakulteti v izseljenstvu v Adrogué (1957-1965); profesor dogmatične teologije o zakramentih v nadškofijskem semenišču v Rosario; profesor cerkvenega prava v nadškofijskem semenišču v Paraná; profesor cerkvenega prava na Teološki fakulteti univerze Del Salvador, itd.

Poleg tega je bil tudi sodnik cerkvenega sodišča v škofiji San Martín. Ko je bila leta 1978 ustanovljena škofija San Miguel, je bil imenovan za sodnika v tej škofiji.

Od leta 1981 pa prav do svoje upokojitve je bil tudi generalni vikar v škofiji San Miguel. Vmes je bil dvakrat po eno leto škofijski upravitelj, ko je bil sedež izpraznjen, pa dejansko še štiri leta, ko je bil škof odsoten zaradi bolezni.

Nad 20 let je bil voditelj študijskih in pastoralnih sestankov in tečajev za duhovnike. Dolga leta je bil asistent škofijskega odbora Katoliške akcije. Od leta 1994 je bil generalni direktor vseh škofijskih šol, ki jih je čez 30.

Kljub vsemu temu delu med argentinskimi verniki je bil vedno povezan s slovensko skupnostjo in jo je po svojih možnostih pomagal graditi in oblikovati. Bil je tudi soustanovitelj in sourednik revije »Omnes unum« (Vsi eno), ki naj bi povezovala vse slovenske duhovnike v izseljenstvu po svetu. V začetku je več let bil član konzorcija verske revije »Duhovno življenje« in je sodeloval pri njej. Ponovno je vodil duhovne vaje za fante in dekleta, za može in žene. Večkrat je govoril raznim organizacijam po krajevnih domovih.

Sodeloval je tudi pri Slovenski kulturni akciji. Ko je bil leta 1966 pri njej ustanovljen teološki odsek, je postal njegov član. Kasneje je bil dolga leta vodja tega odseka, izmenoma pa tudi filozofskega. Iz tega sodelovanja je nastala knjiga »Usoda izseljencev«, ki jo je leta 1996 izdala SKA.

Pogrebne slovesnosti je prevzela na skrb škofija, kateri je posvetil največ svojih življenjskih in duhovniških moči. Pogrebna maša je bila v stolnici v San Miguelu. Daroval jo je škof, msgr. Guillermo Rodríguez Melgarejo, skupaj z izrednim številom duhovnikov in polno cerkvijo vernikov. Prisotni so bili tudi slovenski rojaki, med njimi predsednik Zedinjene Slovenije inž. Jure Komar. Zadnji zemeljski kraj pokojnika je pokopališče škofijskega semenišča v San Miguelu. Naj počiva v miru!

Srečanje upokojencev in prijateljev

Po dolgem času smo se upokojenci in prijatelji zopet zbrali 28. junija ob 13. uri v Našem domu v San Justu. Lepo je bilo ker smo se dobili v velikem številu. Prijetna so ta naša srečanja, ko se v družbi počutimo zelo domače. Kljub slabemu vremenu je hitro nastalo lepo vzdušje.

Sprejeme besede je spregovorila Marjanka Furlan. Pozdravila je vse in se zahvalila za tako lepo prisotnost. Hitro smo prešli na kosilo. Hrana je bila zelo okusna in vsi so bili zadovoljni. Naše dobre kuharice so bile gospe Ninka, Nadi, Ivanka, Marija. Pred posladkom smo izvedli običajni srečelov. Dobitkov ni manjkalo. Najmlajši so pomagali pri žrebanju števil in kar tekmovali, kdo jih bo več

potegnil.

Tudi gostje so bili navdušeni. Pri vsakem klicanju števil so glasno ploskali in šteli, kdo je imel več dobitkov. Preden smo se razšli, smo se z močnim aplavzom zahvalili kuharicam za dobro

pripravljeno kosilo.

Razšli smo se veseli in zadovoljni v pričakovanju na prihodnje srečanje upokojencev in prijateljev, ki bo v nedeljo 23. avgusta. Vsi ste prav lepo vabljeni. Do takrat: nasvidenje.

M. F.

Zbogom, Joža Tomaževič, zbogom!

Pogrešali te bomo! Družaben, živahen v pogovoru, iskri v opisih, jasen v sodbah, premočrten v sodbah naše polpreteklosti; zakladnica kar se tiče spominov na begunska leta, zelo veren, plus ultra in še kaj. Naj navedem samo eno prigodo, ki je več kot anekdota in ga lepo predstavi.

Ko je zvedel, da sta se na Tronadorju izgubila Tomaž Kralj in Božo Vivod (kmalu bo 50 let od

tega), je pustil vse in še isti večer šel na vlak za v Bariloče (dva dni vožnje). S Frenkom Jermanom in Jožetom Škuljem so dva, menda tri dni iskali po ledeniku, če bi bila kaka sled o prijateljih. Vse zastoni! V žalosti so se z molitvijo poslovili od njih - in Joža jih je z žegnano vodo pokropil, kjerkoli bi že bila. Da, s sabo je bil vzel stekleničko blagoslovljene vode, za primer pogreba. Tako so

opravili obredne molitve na vrhu Gromovnika.

Zdaj si se še ti, Joža, pridružil »šumskim bratom«, svojim prijateljem. Predstavljam si, da s Tomažem obujata spomine na tisti naskok na Bonete, ki je ovekovečen v Arkovem zborniku (V kraljestvu kondorjev ...). Ja, gore, to je bila ena od tvojih »ljubezni«. In seveda Kropa.

Moje sožalje ge. Mici!
Vinko

Ko plešemo besede

Zakaj naj bi Francesca Fedrizzi imela prostor v tem tedniku? V glavnem, ker ima obe babici Slovenki. Da, s Primorske; dekleška priimka Umek in Delpin. In ker je Goričanka. In ker živi v Argentini. In pa, ker sta njeno delo in nekaj njene življenjske zgodbe, zanimiva.

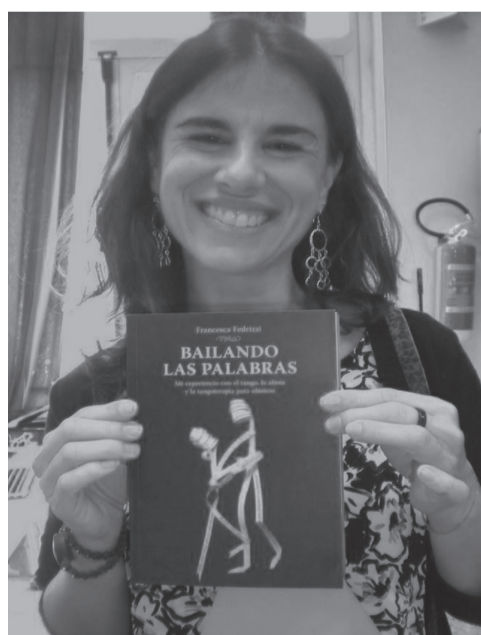
Spoznal sem jo naključno, bolj naključno nemogoče. A ni pomembno. Izkazalo se je da imava oba isto izobrazbo, najprej v ekonomiji/upravnih vedah in potem v psihološkem svetovanju. Tako sva ostala na vezi.

Prišla in naselila se je tu v Buenos Airesu, prav zato da bi študirala »counseling« (vejo psihologije usmerjene v »osebo«, pacienta), naziv pod katerem je znana po svetu, čeprav ni ravno »svetovanje«.

Predstavila je svojo knjigo, o tangoterapiji in afaziji (delna ali popolna nezmožnost za govorjenje), izdano dvojezično, kastiljsko in italijansko, najprej

v Italiji, sedaj pa tu, v Buenos Airesu, pri »Dante Alighieri«, 14. Julija. Večer je popestril njen prijatelj, znani pevec, tango pevec, Brian Chambuleiron.

»Panelist« je bil samo eden, sicer Andrés Sánchez Bodas, ustanovitelj kariere »counseling« v Argentini. Skoraj prej kot predstavitev je bilo to malce manj kot »masterclass« o counselingu, tangu, torej tangoterapiji in afaziji. Ravno v povezavi s tem, je povedala primer svojega očeta, ki je kot posledica možganske kapi postal popolnoma afazičen, in kako je - s trdom, skozi rehabilitacijo - najprej izgovoril ravno slovenske besede! Ko se je Francesca trudila, da bi oče kaj spregovoril, ko je končno zmožel

»tri« in »štiri« pomenilo res količine. A ker zna nekaj slovenskih besed, je potem dojela za kaj gre.

Povedala je seveda ta primer,

in tudi o svojem slovenskem (pol) poreklu. Tako kot opisuje - seveda na kratko, ni to osrednja tema knjige - razmere v Gorici med vojno, in obisk pri teti v Sloveniji, z očetom še s težavami za komunikacijo.

Tangoterapija je tudi - ali v glavnem - lahko pomoč pri pomanjkanju samospoštovanja, fizični in emocionalni blokadi, in kot »counseling«, samoaktualizaciji, spoznavanju samega sebe, iskanju v notranjosti jaza, spoznavanju lastnih obnašanj ali motenj, ki ovirajo včasih pri medsebojnih odnosih, razvijanju naravnih možnosti itd. Pri counselingu se dela s »tu in zdaj«, pri tangu se pa enostavno ne moreš izogniti »tu-jem in zda-jem«, pri ženski vlogi sploh ne, pri moški pa, čeprav moraš misliti na naslednji korak, je tudi pozornost na žensko tu in zdaj.

Knjiga je zanimiva, in ne samo za kogar ima »counseling«, če ne celo »tangoterapijo« kot poklic, ali radovednost, vedoželjnost, temveč nasploh. Bereš

jo lahko skoraj kot roman. »Je« roman. In seveda je tudi priporočljiva. Ni vedno tisto, kar si mislimo, edina možnost sporazumevanja. Ravno pri afaziji je torej pomembna katerokoli druga možnost, in ravno ples, konkretno tango, nudi več načinov medsebojnega stika, od kimanja do objema in vodenje plesa, tako kot odziv na to vodenje. V tem poročilu je vsa zadeva zelo poenostavljena. Seveda je potrebno vedeti, da je za tako rehabilitacijo odgovorno interdisciplinarno delo.

Še druge primere je (sta) povedala z odra. Sledila je, kot običajno na takih večerih, vrsta vprašanj, potem pogovori in podpisovanje knjig, ki si jih tudi lahko nabaviš.

Dodam še nekaj o »counselingu«: ta smer je znana tudi v Sloveniji, in kar nekaj literature je o njej (Emilija Snoj, Barbara Simonič, itd), a, vsaj do kolikor vem, ne obstaja tam kot poklic, ne kot kariera.

Rok Fink

VLADO KRESLIN V ARGENTINI

Poročilo o majhnih, a lepih stvareh in doživljajih

Danes, četrtek, 25. junija, smo že zgodaj zjutraj na Ezeizi. Malo nestrpni smo v svojem čakanju, saj je letalo že (pred časom?) pristalo, a njega še ni. Še enkrat se vrata odprejo in zdaj zagledamo osebo, kaj osebo, osebnost, ki nam prihaja naproti. Na rami nosi torbo, v kateri je prav gotovo tista črna kitaro. In že je med nami Vlado Kreslin, slovenski pevec, pesnik in kantavtor na svojem ponovnem obisku v Argentini. Uresničila se je zamisel Boštjana Modica, da bi nam povabljeni gospod kaj zapel za dan slovenske osamosvojitve in tudi imel koncert na naši Pristavi. Sprejeli smo ga, kot da bi bili že stari znanci. Opazno pa je bilo takoj, da je Vlado nekoliko utrujen, a vendarle srečen ob prisrčnem sprejemu. In, tudi že, smo ga odpeljali na njegov dom v Argentini. Na vratih (dobra organizacija!) sta nas čakala Lojze in Barbka. Spomnim se Barbkinega pozdrava Vladu, ko mu je rekla, skoraj ukazala: »Počutite se, kot da ste doma«. Vlado se jima je zahvalil in mislim, da je mislil »ne bo mi težko!«. Od tu pa k zajtrku, ki je bil res dober in kar zaželen. Takoj nato je šel Vlado malo počivat.

Popoldne smo šli v »Hotel de los inmigrantes«. Skupaj z Kreslinom in z našim Edvardom, a smo se še malo razgledali po mestu. Mesto je znamenito, ker naj bi imelo dober (morda tudi čist) zrak ali pa celo nekaj nemirnih vetrov nad seaboj.

V emigrantskem hotelu, ki je sedaj muzej vselejencev, je slovensko veleposlaništvo pripravilo proslavo za dan državnosti. Na tej proslavi je, poleg drugih kulturnikov, imel kratek nastop tudi Vlado Kreslin. Zaigral nam je dva komada in navdušil prisotne gledalce, posebno s svojo pesnitvijo o Vrbi. Po kratkem klepetanju in občasno resnem pogovoru, smo že spet morali oditi, to pot pa na večerjo, s katero so nas pogostili Križevi. Ker je bil prisoten tudi Vlado, smo takoj ugotovili, da je bil asado slavnosten in izvrsten. Poleg asada nas je na koncu in za konec razvedril tudi Vlado in nam podaril nekaj svojih pesmi.

Naslednjega dne, v petek, se je šel (zdaj že samó Vlado) vadit za nastop s skupino HRAST, ki se je zbrala nalašč za nedeljski koncert na Pristavi. Popoldne pa se je pridružila skupina Zlatorock, s katero se je Vlado poznal že od časa, ko so se srečali v Sloveniji.

Še vedno je petek. Napovedana ura se bliža in že prihaja publika na Pristavo. Oder na dvorišču je pripravljen in tudi vse zaprto (rekel bi, nepredušno), saj sta bila, kot že tolikokrat, napovedana dež in mraz. K sreči se napoved ni uresničila. Ob navzočnosti, mlajše publike, se koncert začne z nastopom skupine Zlatorock. Ti mladi glasbeniki navdušijo predvsem mlade gledalce s svojim, že od prej prizanim repertoarjem. Ko je navdušenje prekipelo skoraj do viška, pa pride na oder Vlado. Publika skoraj ponori od navduševanja, ko zagleda najavljenega Kreslina. In tako se njegov »špektakel« začne, vrstijo se komadi in vsaka pesem je lepo ali celo lepše zapeta. Proti koncu svojega nastopa zaprosi Vlado skupino Zlatorock, da se

mu pridruži na odru. Res so prišli in z Vladom skupaj zapeli nekaj pesmi. Med temi je bila tista »Lahko bi zletela«, »Eno pesem« in še druge, ki je vso Pristavo, se pravi: gledalce, strežnike in prisotne »javne delavce« tako

navdušila, da ploskanja zlepa ni bilo konec. Vsaj jaz, ki to pišem, sem imel tak občutek.

Koncert se je zaključil a prijetno ozračje je še potem osvajalo vso Pristavo. Vsi (takšen je že sprejet in priznan, kakovostni vzklík) so se hoteli slikati z gospodom Kreslinom in dobiti njegov avto graf (recimo: podpis) in vsak tak je bil za dobitnika izreden dosežek. Kaj šele kakšna zgoščanka z avtorskimi pravicami Vlada; tudi to je bilo nekaj izrednega za navijače. Vlado se je na te prošnje prijazno odzival.

Zdaj pa naslednji dan: sobota se komaj začneja in Vlado že hiti in hiti na radijsko oddajo, kjer je bil zadolžen za intervju z nam poznanim Mirkom Vasletom. Vlado je rade volje odgovarjal na vprašanja o svoji življenjski poti, skoraj bi rekli, o svoji zgodovini. Ob koncu tega izpraševanja je Vlado, spet v živo, zapel dve pesmi in navzoči so skorajda nehote ujeli njegove melodije in jih potem skupaj z njim izpeli do konca.

Radijskega intervjuja je konec. Zdaj pa hitro v Bernal, kjer ga rado-

stno pričakujejo prekmurski Slovenci. Tam se je Vlado srečal z nekaterimi še od prejšnjega obiska znanimi obrazi. Kot vedno so ga lepo pogostili in Vlado, kdaj pa ne, se jim je oddolžil s petjem izbranih pesmi iz svojega repertoarja.

Istega dne, že proti večeru, se je pa Vlado Kreslin, v dvorani Slovenske hiše na ulici Ramón Falcón, udeležil proslave slovenske osamosvojitve, na katero je bil posebej povabljen. Za to priložnost si je izbral in zapel slavnostno Vrbo, ki jo je sam uglasbil na Prešernovo besedilo. Pa še nekaj drugih komadov. Za konec pa, ob spremljanju bivših in sedanjih učencev Prešernove šole, še pesem, ki naše starše pa tudi nas prizadene, in se imenuje »Daleč je moj rojstni kraj«. Ob vsem tem je tudi mene obšla misel, da ni treba, da bi bila slavnostna praznovanja izključno resne vsebine in da veseli navdih pri le-teh, prisotne lahko dobro vname.

Danes je pa že nedelja, a utrudljive turneje Vlada Kreslina še ni konec. Gremo na Pristavo, ker nam je »starejša« skupina Hrast, skupaj s Kreslinom, še nekaj lepega dolžna. In tako je bilo. Hrast nam je začel peti svoje zelo znane pesmi, ki nas spominjajo na stare, menda lepe čase. In zares, starostni povprečni količnik prisotnih gledalcev se je znatno povečal. Kako lepo mi je, ko gledam zasanjane gledalce. Nekateri obrazi vidno izražajo ta, zanje presenetljiv užitek. Številnejša udeležba od prejšnjega petka je zahvalno ploskanje še pomnožila in zavzetost, da se med nami ohranjajo slovenske korenine in z njimi duhovne vrednote, je le-to še poglobilo. Vlado

Kreslin in z njim Hrast so nam zapeli že skoraj obvezno »Še je čas«; poprej samospjev »Daleč je moj rojstni kraj«; potem zmagovito »Od višine se mi zvrtil« pa »Namesto koga roža cveti« in, zakaj pa ne, »Tista črna kitaro«. Pa še »Tvoje jutro in tvoj dan«. Na koncu pa »Tisoč let«, katero so Vladu pomagali izpeti naši otroci. Z upanjem navdihnjena »Če bi midva se kdaj srečala«, nam je prijetne občutke pomnožila.

Vlado nam je ob tej priložnosti prebral nekaj svoje poezije in odlomkov iz svojih knjig. Nekatero je kar s seboj, »čez ocean«, prinesel. Posebno pozornost je pritegnila njegova pripoved o dogodkih, davnih in zdajšnjih, iz njegove rodne, ožje prekmurske domovine.

A to še ni vse: znana operna pevka Magdalena si je privoščila, skupaj s Kreslinom v duetu zapeti pesem o Abelu in Kajnu, a v resnici, ko smo že nekdanji »gentlemeni« in zdajšnji »caballeros«, povemo, da si je to »privoščil« Kreslin sam.

Z zaključkom smo bili vsi zadovoljni: prostovoljci za težko delo ob pripravljanju odra za tak »množični« nastop, ves odbor Pristave z načelnikom Boštjanom na čelu, skupina »Hrast«, pa tudi bolj mladi iz različnih krajev, ki pripadajo »Zlatorocku« in, nedvomno, znanci in prijatelji iz naše srenje in iz drugih slovenskih domov, ki smo prišli gledat in poslušat, kar so nam lepega pripravili.

Še beseda o povablencu iz Slovenije, o igralcu in pevcu Vladu Kreslinu. V ponedeljek, po razburkani nedelji na Pristavi, je Vlado, zaslužno počival. A že zvečer ga je na Pristavi čakal argentinski »asado«, ki si ga je močno zaželel in je zanj zaprosil. Bil je to res večer, ko se je Vlado počutil enega več med nami. Ko je bil njegov prihod naznanjen, javno in zasebno, tudi kot pova-

bljenec Pristave, je bilo z različnih strani in na različnih nivojih, bolj ali manj analize vrednih pomislekov o tem vabilu. Bil je nekaj debate o vsem, a končno je prevladalo mnenje, da je obisk tega pevca primeren tudi iz propagandnega vidika za našo stvar, za nas, ki še vedno s potomci vred sanjamo o Svobodni Sloveniji (kot je ime tudi našemu tedniku) in si želimo in se za tako borimo. In tako naj le pride z dobrim ali slabim namenom vsak poštenjak med nas na obisk, da bo imel priložnost od blizu videti in spoznati do dna, kaj in kakšni smo mi in naši potomci. In naj potem, če je junak, čeprav bi se lahko bal, govori vso spoznano resnico o nas. V konkretnem primeru, ko izvemo, da se je gospod Vlado Kreslin dobro počutil med nami, to nam ne more biti v škodo; in tako je tudi prepričanje pisca tega poročila in še marsikoga. Vladu Kreslinu bomo hvaležni, če bo mogel biti glasnik, kot se pravi, o slovenskem čudežu v Argentini.

Bine Magister ml.

NOVICE IZ SLOVENIJE

NOVICETELEMOM (ŠE) OSTAJA SLOVENSKI

Zgodba o prodaji Telekom Slovenije je vsaj za zdaj končana. Britanski Cinven je v torek odstopil od pogo- vorov, zdaj je na potezi spet Slovenski državni holding. V skladu s strategijo upravljanja kapitalskih naložb, ki jo je sprejel državni zbor, je naložba v družbi Telekom Slovenije opredeljena kot portfeljska naložba, »zato bo holding, kot je zapisal, poskrbel za izvajanje najboljših prakse korporativnega upravljanja v omenjeni družbi«. V osnutku strategije se je kot alternativen scenarij omenjalo postopno uvrstitev delnic na mednarodni kapitalski trg. Dodaten vidik prinaša informacija, da naj bi bil Telekom Slovenije med interesenti za nakup Telekom Srbije.

ODPUŠČENI DOLGOVI

Ljudje v socialni stiski lahko od začetka avgusta pa vse do 31. oktobra oddajo vloge za odpis starih dolgov, ki so nastali zaradi neplačanih računov elektrike, ogrevanja, komunalnih storitev, zdravstvenega zavarovanja, davčnih bremen, stroškov za vrtec, šolsko prehrano ali vračanja preveč nakazanih socialnih prejemkov. Del dolgov bo odpisala tudi Finančna uprava, vendar na posameznika največ do petdeset evrov. Vloge je mogoče oddati pri posameznemu upniku, nekatere občine, na primer mariborska, pa so pripravile skupne točke za oddajo. Najvišji znesek, ki ga za odpis dolgov lahko porabi država, je milijon evrov. Zaradi te omejitve pa bo eden od kriterijev za odpis dolga tudi vrstni red vloženih prošenj.

BREZPOSELNOST JE PADLA

Število registriranih brezposelnih v Sloveniji se je tudi julija znižalo, bilo jih je 109.557, kar je 0,6 odstotka manj kot junija in 5,7 odstotka manj kot pred enim letom. Od 7800 objavljenih iz evidence se jih je zaposlilo približno 5200. V prvih sedmih mesecih se je na novo prijavilo 53.600 brezposelnih oziroma skoraj sedem odstotkov manj kot lani v tem času. Od 63.500 objavljenih pa se jih je 46.000 zaposlilo, kar je skoraj štiri odstotke manj. Manjši obseg zaposlovanja naj bi bil posledica znižanja sredstev za subvencionirano zaposlovanje.

TURIZEM GRE NA SVOJE

Po več kot treh letih je znova začela delovati samo- stojna javna agencija RS za trženje in promocijo turizma, bolj znana kot Slovenska turistična organizacija. V prvi vrsti bo zadolžena za promocijo države kot turistične destinacije na tujih trgih. Kot v. d. direktorice jo bo vodila Maja Pak. Zadala si je tri glavne naloge: reorganizacijo, pripravo programa trženja slovenskega turizma za prihodnji dve leti ter učinkovito izvedbo tekočih promocijskih aktivnosti.

PO SVETU

70 LET HIROŠIME

Minilo je 70 let od prve uporabe jedrskega orožja. Prva tarča atomske bombe je bilo japonsko mesto Hirošima, ki se je 6. avgusta 1945 spremenilo v ruševine. Tri dni kasneje je enaka usoda doletela še Nagasaki. Ob obletnici so se vrstile številne spominske slovesnosti, na eni izmed njih je japonski premier pozval k svetu brez jedrskega orožja.

Tradicionalne slovesnosti so se začele ob 8.15 - ob uri, ko so ZDA na mesto pred 70 leti odvrgle atomsko bombo. Najprej so zadoneli zvonovi miru, zbrana množica pa se je z minuto molka spomnila na desetisoče žrtev napada. Zbrali so se številni Japonci, od otrok do ostarelih preživelih napada, poleg tega pa tudi kakih sto tujih delegacij. Premier Abe je v govoru poudaril, da imajo kot edina država, ki je bila tarča napada z atomsko bombo, misijo, da ustvarijo svet brez jedrskega orožja. »Dobili smo nalogo, da širimo sporočilo o nehu- manosti jedrskega orožja, preko generacij in meja.«

KAM GREDO ZDA

V javnosti še vedno odmeva odločitev vrhovnega sodišča v ZDA, ki je uzakonilo istospolne poroke po vseh zveznih državah. Eden od pokončnih štirih (vseh je devet) vrhovnih sodnikov, ki niso klonili pritiskom in podprli ukinitve zakonske zveze žene in moža v ZDA, sodnik Antonin Scalia, je zgrožen nad tem dogajanjem. Odločitev Vrhovnega sodišča je poimenovana grožnja demokraciji. Opozoril je na nesprejemljivost vsiljevanja ideologije, vključno s predsednikom Obamo, ki verujoče nagovarja, naj se odpovejo svojim verskim prepričanjem. Že nekaj dni po tej odločitvi pa so na sodišče že začele prihajati zahteve po uzakonitvi poligamije. Po mnenju vrhovnega sodnika Scalie odločitev vrhovnega sodišča ustvarja »svoboščine«, ki jih ameriška ustava in njeni amandmaji sploh ne omenjajo. Za to sodišče nima nobenih pristojnosti. Po njegovem prepričanju ta sodba dokazuje, da

PISALI SMO PRED 50 LETI

XIII. SOCIALNI DAN

Slovenski protikomunistični naseljenci v Argenti- ni smo imeli v nedeljo, 8. avgusta t.l. XIII. socialni dan. Pripravil ga je stalni odbor za socialne dneve v Argentini, ki mu predseduje g. Avgust Horvat. Posvečen je bil slovenskemu izobražencu. ...

RESOLUCIJE

...
5. V izseljenstvu se mora slovenski izobraženec še posebej posvetiti razmahu duhovnosti, boju za slovenstvo v domovini in zdomstvu in sodelovanju z mladimi izobraženci.

6. Starši, pa tudi celotna skupnost, morajo skrbeti za vzgojo inteligenčnega naraščaja. Čim več naše mladine naj doseže najvišjo stopnjo izobrazbe.

SLOVENCI V ARGENTINI

Komemoracija za msgr. Janezom Hladnikom.

Slovenski naseljenci, ki so prišli v Argentino med prvo in drugo svetovno vojno, so priredili v nedeljo, dne 8. avgusta ob štirih popoldan, žalno komemo- racijo za msgr. Janeza Hladnika, ki je dolgo vrsto let opravljal dušno skrbstvo med njimi, zanje posredoval pri oblasteh ter zanje pisal in izdajal versko revijo Duhovno življenje. Bila je v sestrskem zavodu na Avda. Del Campo v Buenos Airesu, kjer so imeli stari slovenski naseljenci več let svojo mašo. ...

San Justo. V Našem domu v San Justu je bilo v soboto, dne 7. avgusta zvečer, zanimivo predavanje, ki je privabilo v skupni slovenski dom v tem okraju lepo število Slovencev. O »Masoneriji in njenem vplivu na svetovno politiko« je govoril g. dr. Mirko Gogala. ...

Osebnostne novice. Družinska sreča. Pavlu Malo- vrhu in njegovi ženi ge. Jelki roj. Božnar v San Justu se je rodila hčerka. Hčerka je razveselila tudi družino Jožeta Mikliča in njegove žene ge. Francke roj. Krajnik. Pri krstu bo dobila ime Olga. Prav tako je hčerka Marija Silvija povečala družinsko srečo prof. Boža Žužka in njegove žene ge. prof. Marte roj. Boz v Lincolnu. Srečnim staršem naše čestitke!

(Svobodna Slovenija, 12. avgusta 1965 - Št. 31)

320 milijonov Američanom vlada oziroma jim ukazuje večina petih sodnikov na Vrhovnem sodišču.

ZAČEL JE Z MAŠO

Andrzej Duda, zmagovalec majskih predsedniških volitev na Poljskem, je tudi uradno na položaju. Politik, ki je v drugem krogu volitev presenetljivo porazil dozdaj- šnjega predsednika Bronislawa Komorowskega, je v četrtek, 6. avgusta dopoldne prisegel pred obema domo- voma parlamenta in Varšavi. Popoldne pa se je skupaj s soprogo in celotnim vrhom države udeležil slovesne svete maše v varšavski stolnici sv. Janeza Krstnika.

SE BO GRČIJA REŠILA?

Grčija in mednarodni posojilodajalci nadaljujejo s pogovori o novi finančni pomoči, obe strani pa poudar- jata, da so blizu dogovora. Pogajalci končujejo pripravo osnutka dogovora o do 86 milijard evrov pomoči v zameno za nadaljnje reforme. Grčija mora 20. avgusta Evropski centralni banki poplačati 3,4 milijarde evrov, zato si država prizadeva, da kar najhitreje sklene dogovor o pomoči, brez katere dolgov ne bo mogla poplačati.

PROTI SEGREVANJU OZRAČJA

Predsednik ZDA Barack Obama je slišal številne pohvale, potem ko je v minulem tednu predstavil veli- kopotezni načrt zmanjšanja izpustov toplogrednih plinov iz domačih termoelektrarn. Želi, da bi ZDA z njim postale svetovni vodja v ukrepih proti segrevanju ozračja.

RESUMEN DE ESTA EDICION

SIN TIMON

La situación arbitral con Croacia sigue dando dolores de cabeza. El experto internacional Rooney Abraham, nombrado como árbitro por el gobierno esloveno hace apenas dos semanas, acaba de renunciar. Aduce como motivo la negativa croata de seguir con el proceso arbitral. Ahora el gobierno debe nombrar otro representante en el menor tiempo posible. (Pág. 1)

120 AÑOS EN EL TRIGLAV

La famosa torre "Aljažev stolp", que corona el Triglav, la montaña más alta de Eslovenia, cumple 120 años. La hizo colocar el párroco Jakob Aljaž, después de haber comprado la zona donde se encuentra Triglav. Era época de mayor presión germana sobre la población eslovena y Aljaž hizo esa compra para evitar que Triglav cayera en manos de dueños alemanes. La torre es, desde entonces, un símbolo de la resistencia eslovena, que soporta vientos y tempestades, pero jamás se rinde. La fecha fue recordada con actos solemnes y visita a la punta de la querida montaña. (Pág. 2)

FALLECIO MONS. GOGALA

Monseñor Federico Gógala falleció el pasado jueves 6 de agosto, a los 96 años de edad, en el Hospital Militar Central de Buenos Aires. Había nacido en Eslovenia el 17 de julio de 1919 y cursó sus estudios de Teología en la Universidad de Ljubljana-Eslovenia. Fue ordenado sacerdote el 11 de junio de 1944 en la catedral de Eslovenia, en plena guerra mundial. Fue refugiado de guerra primero en los campos de Austria y luego de Italia, desde donde emigró a la Argentina. En la diócesis de San Miguel cumplió importantes y significativos servicios. Desde la erección de la misma en 1978 fue un activo colaborador. Fue Vicario General hasta su fallecimiento. Fue también capellán militar en Campo de Mayo y ejerció muchas otras funciones de docente y juez eclesiástico. Sin embargo siempre fue activo también en la colectividad eslovena, especialmente en el campo de la cultura. Fue autor de ensayos, luego editados en el libro "El destino de los emigrantes". (Pág. 3)

TANGOTERAPIA

Francesca Fedrizzi es eslovena por parte de dos abuelos y estudiosa del "counseling". Acaba de editar un libro titulado "Bailando las palabras", donde relata también la historia de su padre que, tras un ACV, quedó totalmente afásico. En el proceso de recuperación Fran- cesca empleó muchos de los recursos de la tangoterapia. Presentado en la Dante Alighieri, el libro fue muy bien recibido y se lee como una novela. (Pág. 3)

NOS VISITÓ VLADO KRESLIN

Publicamos una crónica completa de la visita de este popular cantautor esloveno. Llegó el jueves 23 de junio y participó de muchos eventos, además de tener dos mega- conciertos en Pristava, el centro esloveno de la localidad de Castelar. Se presentó en la fiesta de la independencia organizada por la embajada, y en el festejo de Eslovenia Unida. Concurrió al programa de radio "Una ventana a Eslovenia" y visitó a los transmuranos en Bernal. Sus presentaciones tuvieron un marco entusiasta que habla del cariño popular por este artista. (Pág. 4)

IVAN SKRT EN CONCIERTO

Se trata del evento cultural más importante, organi- zado este año por la embajada de la República de Eslo- venia. Nos visitará el pianista Ivan Skrt, el músico eslo- veno más importante de la actualidad. Desde la repre- sentación eslovena ya anticipan las fechas de sus presen- taciones entre nosotros. Serán estas: **Buenos Aires:** Inauguración del Festival Internacional de Piano Chopi- niana 2015, 2 de septiembre 2015, 19:30; Palacio Paz, Av. Santa Fe 750. **Montevideo:** 4 de septiembre 2015, 19:30; Teatro Solís, Sala Delmira Agustini, Reconquista s/n esq. Bartolomé Mitre. Y finalmente **La Plata:** 10 de septiembre 2015, 19:30; Teatro Argentino, Sala Astor Piazzola, 51 e/ 9 y 10.

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Antonio Mizerit** / Propietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Jorge Komar** / Redacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA** Tel.: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: **svobodna.ba@gmail.com**

Za Društvo ZS: Jure Komar / **Urednik:** Tone Mizerit
Sodelovali so še: Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Jože Horn, Metka Mizerit, Marko Kremžar, Marjanka Furlan, Lučka Oblak, Vinko Rode, Rok Fink in Bine Magister ml.
Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina in Časnik.si.

Naročnina Svobodne Slovenije: Za Argentino, \$ 1.100.-; pri pošiljanju po pošti: sivi papir, \$ 1.545.-; beli papir \$ 1.755.-; Bariloche; \$ 1.300.-; obmejne države Argentine, 270.- US dol.; ostale države Amerike, 300.- US dol.; ostale države po svetu, 330.- US dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto, 250.- US dol. za vse države. Dolg za letnike v zaostanku se plača po ceni naročnine tekočega leta. **Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.**

Čeke: V Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.** / California 2750-C1289ABJ Buenos Aires-Argentina / Tel.: (54-11) 4301-5040 /

MALI OGLASI**TURIZEM****TURISMO BLED**

EVT Leg. 12618

Dis. 2089

de Lucía Bogataj

Monseñor Marcón 3317 B, San Justo
Tel. 4441-1264/1265**GREGOR BATAGELJ, turistični vodnik v Sloveniji.** Slovenski/španski jezik. Mob.: +386-(0)31-567-098. E-naslov: mgbatagelj@gmail.com**ZOBOZDRAVNIKI****Dr. Damijana Sparhakl** - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474.**ADVOKATI****Dobovšek - odvetniki**

Somellera 5507 - C1439AAO - Capital Federal - Tel/Fax 54-11-4602-7386 E-mail: estudio@estudiodobovsek.com.ar

Dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik. Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 / 15-4088-5844 - mariana.poznic@gmail.com**Dra. Ana C. Farreras de Kocar** - Sucesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones. Martes y jueves de 16 a 19 hs. Avellaneda 174 1º Piso (1704) Ramos Mejía, Buenos Aires. Tel.: 4469-2318 Cel: 15-6447-9683 e-mail: farrerasanac_te@yahoo.com.ar**GASTRONOMIJA****Apetit** od torka do vključno sobote od 19. ure naprej. Praznovanja, obletnice, srečanja. Cene ugodne, pristna domača hrana in kvalitetna postrežba. Rezervacije: 4658 4158. Avellaneda 450, Ramos Mejía, Buenos Aires.**Planika catering - Ani Rode**

Slovensko in mednarodno pecivo po naročilu - Tel.: 4655-4422 ali 15-4073-3495

VERA WINES - VINOTEKA

Prodaja domačih in uvoženih vin in penin. Poroke, praznovanja, podjetniška darila. Tel.: 4342-4112; Cel.: 15-3941-0078 - info@verawines.com.ar - Av. de Mayo 769, CABA. Od ponedeljka do petka od 11.30 do 19.30 ure, v sobotah pa od 10-18.ure.

POSREDOVANJA**PATAGONIA Storitve**

María Cristina Breznikar Rant s.p. Vaš kontakt v Sloveniji. Osebna potovanja. Vzpostavimo stik med sorodniki. Pokojninski postopki, najemnine in več drugih storitev. E-mail: patagonia.storitve@yahoo.com

**SLOVENC
IN ŠPORT****ZLATI KAJKAŠI**

Slovenska ekipa kajakašev do 23 let je na svetovnem prvenstvu v spustu na divjih vodah na reki Nantahala v Severni Karolini priveslala do naslova ekipnih svetovnih prvakov v klasičnem spustu. Drugi tekmovalni dan so zlato osvojili Maks Frančeskin, Vid Debeljak in Tim Novak.

OBVESTILA**SOBOTA, 15. avgusta:**
Ob taktu barv XIII v San Martinu, ob 20. uri.
NEDELJA, 16. avgusta:
Romanje v Lourdes.
ČETRTEK, 20. avgusta:
ZSMŽ San Martin vabi na sestanek v Domu ob 16. uri. Govoril bo dipl. časnikar g. Tone Mizerit »Kam greš Argentina?«
SOBOTA, 22. avgusta:
Redni pouk na srednješolskem tečaju**RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.**
Na Pristavi kulturni večer ob 20.30.
NEDELJA, 23. avgusta:
Kosilo upokojencev ob 13 uri v Našem domu.
SOBOTA, 29. avgusta:
Koncert Trio Rêverie ob 20 v Slovenski hiši.
SOBOTA, 29. avgusta:
Redni pouk na srednješolskem tečaju
RMB, ob 15. uri v**OSEBNE NOVICE****Smrt**Umril je v Campo de Mayo prelat **dr. Mirko Gogala** (96); v San Justu **Marica Zakrajšek roj. Škedelj** (91); v Ramos Mejii **Polona Beltram roj. Glavan** (91); v Ramos Mejii **Guillermo Re** (56); **Ana Hostnik roj. Osterc** (89); v Mar del Plati **Janko Gornik** (67); v Ushuaia **Marija Santolaria roj. Kavčič** (50). **Naj počivajo v miru!***»Slavite Gospoda, ker je dober, ker vekomaj traja Njegova ljubezen! Psalm 107*

Vsem slovenskim rojakom v domovini in po svetu z globoko žalostjo sporočamo, da je v Buenos Airesu, 6. avgusta 2015, odšel k Bogu po večno plačilo biseromašnik, aktiven član Slovenske kulturne akcije na filozofskem in teološkem odseku, mislec in profesor

MSGR. DR. MIRKO GOGALA

S hvaležnim spominom ga priporočamo v molitev.

Slovenska kulturna akcija

Pridite k meni vsi, ki ste utrujeni in obteženi in jaz vam bom dal počitek. Mt 11, 28

Utrujen od bolezni je v torek, 16. junija 2015, v 84.letu starosti zaspal v Gospodu naš dragi mož, brat in stric

JOŽE TOMAŽEVIČ

Zahvaljujemo se msgr. dr. Juretu Rodetu za podeljene zakramente in pogrebno sv. mašo. Č. g. Tonetu Prešernu za molitve ob krsti in somaševanje. Iskrena hvala vsem, ki ste ga kropili in molili za pokoj njegove duše.

Na njegovi zadnji poti smo ga pospremili v soboto, 8. avgusta v cerkvi Marije Pomagaj. Zahvala msgr. dr. Juretu Rodetu, č. g. Marjanu Bečanu in č. g. Robertu Scardamaglia za daritev maše zadušnice.

Priporočamo ga v molitev in blag spomin.

Žalujoci:žena **Mici;**sestra **Anica** in brat **France;**

nečaki, svaki ter ostali sorodniki in prijatelji.

Buenos Aires, Kamna Gorica, Semič

ZVEZA SLOVENSkih MATER IN ŽENA - PRISTAVA

vas prisrčno vabi na

KULTURNI VEČERv soboto, 22. avgusta 2015, ob 20.30 uri na Pristavi
Spored obsega nastop mladih glasbenikov in krajšo gledališko igro**SREČA IN NESREČA**

Režija: Marija Zurc

Vsebina igre je primerna tudi za otroke

Po predstavi bodo na razpolago slane in sladke dobrote.

*Vesele bomo vaše prisotnosti!**Prav, dobri in zvesti služabnik!
Vstopi v veselje svojega Gospoda!
Mt 25, 21*

Sobratom duhovnikom, redovnikom in redovnicam ter rojakom sporočamo, da je 6. avgusta zgodaj zjutraj, na praznik Jezusovega spremenjenja na gori, v 96. letu starosti, iz tega življenja prešel v večno domovino

prelat dr. Mirko Gogala Njegovim domačim v Sloveniji izražamo sožalje, z željo blagega spomina na zvestega in resnega duhovnika.
Vsem rojakom ga priporočamo v spomin pri molitvah in svetih mašah.

Njegovi sobratje - slovenski duhovniki v Argentini

*»Pri Bogu sta moje rešenje in moja slava,
moja močna skala, moje zavetje je v Bogu.«
(Psalm 62,8)*

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo, da je 5. avgusta 2015, v 91. letu starosti, odšla v večnost naša draga in ljuba mama, teta, sestrična, tašča, svakinja, babica in prababica

**MARIJA KRISTINA ŠKEDELJ
poročena ZAKRAJŠEK**

Naj naša ljubezniva, radodarna in skrbna Marica počiva v večnem miru.

Naj ji Bog povrne, z obilnim nebeškim plačilom, dolgoletno potrpežljivo prenašanje trpljenja.

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrazili tolažilno sožalje in nas spremljali pri molitvi, petju in darovanju sv. maše.

Zahvaljujemo se č. msgr. dr. Juretu Rodetu za duhovno oskrbo v zadnjih letih, za pogrebne molitve in sv. mašo ob mrtvaškem odru. Č. g. Franciju Cukjatiju za molitve ob krsti. Bratrancema č. g. Franciju Mervarju in č. g. Marku Burgerju za darovanje sv. maše in za posredovanje poslovilnega zvonjenja v šmihelski cerkvi. Sestrični s. usmiljenki misijonarki Anki Burger za molitve. Č. g. misijonarju Pedru Opeki, za duhovni prijateljski obisk, tolažilno pismo, molitve in sv. mašo v Akamasoi. Rajnim dušnim pastirjem č. g. Gregoriju Maliju, č. p. dr. Alojziju Kukovici, č. p. Ignaciju Minervini in drugim, za duhovno življenjsko spremstvo in pomoč. Ge. Ireni Urbančič Poglajen in družini, za toplo prijateljstvo in dolgotrajno duševno in telesno oskrbo. G Franciju Drakslerju za vedno pripravljenost za podelitev sv. evharistije na domu. Vsej slovenski skupnosti Našega doma San Justo in Zvezi slovenskih mater in žena, še posebej ge. Pavlini Ulrich-Dobovšek, za večletno medsebojno pomoč v zgodnjih letih ob nastanku Zveze v Argentini. Skrbnim pomočnicam za odgovorno telesno in duševno spremstvo v zadnjih letih: Slavka, Elsa, Lourdes, Luz, Raquel in María. Tudi prijateljci iz šolskih let ge. Miri Lozar Šifrer in še drugim, za redne obiske in branje Slovenskega verskega čtiva. Vsem neomenjenim živim in rajnim prijateljem, prijateljicam in sosedom, ki so ji stali ob strani in ji delali dobro.

Naj Bog vsem povrne z obiljem svojega blagoslova!

Priporočamo jo v molitev in blag spomin.

Žalujoci:hčerke in sinova: **Marica Zakrajšek Skvarča, Lidija Zakrajšek Fell, Citka, Magda Zakrajšek Spiandorello, Andrej in Marko;**
snaha in zeti: **Ruby Suhr Zakrajšek, Peter Skvarča, Claudio Spiandorello, Claude Fell;**vnukinje in vnuki: **Nevenka Skvarča Grilj, Karla Skvarča; Aleks, Matjaž in Karolina; Marko in Eric Fell; Claudio, Federico in Alexia Spiandorello; Sofija; Alexia;**pravnukinje in pravnuki: **Milena, Tadej in Ivo Grilj;** ter **Ona Zakrajšek** in ostalo sorodstvo

Argentina, Švica, Slovenija, Kanada, Ruanda